

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 261/2016-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 20. apríla 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného JUDr. Petrom Rybárom, Advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Rybár, s. r. o., Kuzmányho 29, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 4 NcC 28/2015 z 27. mája 2015 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. augusta 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 NcC 28/2015 z 27. mája 2015 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

2. Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplynulo, že sťažovateľ v procesnom postavení navrhovateľa podal 17. septembra 2014 na Okresnom súde Košice-okolie žalobu o zaplatenie sumy 7 530,56 € z titulu bezdôvodného obohatenia. Okresný súd Košice-okolie listom z 1. decembra 2014 označeným ako „*Upovedomenie o vyslovení nepríslušnosti a postúpení veci*“ vyslovil svoju miestnu nepríslušnosť podľa § 105 ods. 1 a 2 v nadväznosti na § 84 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) a spis postúpil na prerokovanie Okresnému súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“). Sťažovateľ v odpovedi na toto oznámenie z 8. decembra 2014 vyjadril nesúhlas s postúpením veci, pričom argumentoval, že spor sa týka spotrebiteľskej zmluvy, a poukázal na § 87 písm. f) OSP, v zmysle ktorého popri všeobecnom súde odporcu je na konanie miestne príslušný aj súd, v obvode ktorého má spotrebiteľ bydlisko. O nesúhlase sťažovateľa s postúpením veci rozhodol krajský súd napadnutým uznesením, ktorým určil, že na konanie vo veci vedenej na okresnom súde pod sp. zn. 18 C 15/2015 je miestne príslušný okresný súd.

3. Podľa sťažovateľa napadnutým uznesením, ktorým došlo k určeniu miestnej príslušnosti okresného súdu, boli porušené jeho označené práva, predovšetkým v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia veci. V tejto súvislosti sťažovateľ bližšie uviedol:

„Základnou otázkou pre posúdenie navrhovateľom vznesenej námietky miestnej príslušnosti Okresného súdu Bratislava I je posúdenie, či v predmetnom prípade ide o spotrebiteľskú zmluvu alebo nie. Máme zato, že Krajský súd Bratislava posudzoval zmluvu formalisticky, keď svoj záver, že nejde o spotrebiteľskú zmluvu vyvodil z označeného políčka, ktoré malo prehlasovať, že navrhovateľ si berie úver na výkon zamestnania. Je bežnou praxou spoločnosti [REDAKOVANÉ] vystupujúcej aj v tomto konaní, pri uzatváraní obdobných úverových zmlúv snaha označiť povinného ako podnikateľský subjekt, a ak to nie je možné (v prípade ak povinný nemá žiadne podnikateľské oprávnenie) účelovo zaškrtnúť políčko určujúce účel použitia finančných prostriedkov za účelom zamestnania resp. povolania, aby došlo k vylúčeniu aplikácie právnych predpisov určených na ochranu spotrebiteľa. Vylúčiť taktiež nemožno, že pri vyplňaní zmluvy zástupcom odporcu došlo k začiarňnutiu uvedenej kolónky bez absolútnej vedomosti navrhovateľa,

a to aj po podpise zmluvy v danej časti. Takéto konanie odporcu možno jednoznačne označiť za obchádzanie zákona v zmysle §39 a §52 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

... je zrejmé, že každá zmluva bez ohľadu na to, či ide o zmluvu o úvere riadiacu sa ustanoveniami Obchodného zákonníka, alebo zmluvu o pôžičke riadiacu sa ustanoveniami zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník... uzavretá medzi spotrebiteľom, ktorý nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania a veriteľom, ktorý naopak koná v rámci svojej podnikateľskej činnosti je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na ktorú je nevyhnutné aplikovať špeciálnu právnu úpravu obsiahnutú v zákone o spotrebiteľských úveroch. Máme zato, že žalovaný dostatočne nepreukázal použitie finančných prostriedkov na účel zamestnania.

... Žalobca nemá a nikdy nemal podnikateľské oprávnenie a nie je ani nikdy nebol samostatne zárobkovo činnou osobou, v čase uzatvárania zmluvy bol zamestnaný, čo jednoznačne svedčí o tom, že pri uzatváraní úverovej zmluvy nemohol a nekonal v rámci predmetu svojho podnikania ani povolania, ako i o tom, že finančné prostriedky neboli poskytnuté za účelom zamestnania.

... pokiaľ ide o osobitný podpis navrhovateľa, ktorý má vyjadriť jeho súhlas s odporcom uvedeným účelom použitia finančných prostriedkov, je potrebné povedať, že spotrebiteľ absolútne nemá a ani nemôže mať vedomosť o tom, čo zaškrtnutie daného políčka znamená a spôsobuje (resp. má spôsobiť). Teda nemôže ani predpokladať ako si svoje postavenie môže zhoršiť, a preto je nevyhnutné účel použitia poskytnutých finančných prostriedkov skúmať z objektívneho hľadiska.

... Nevyhnutnosť objektívneho posúdenia účelu použitia finančných prostriedkov potvrdzuje taktiež rozhodovacia prax súdov Slovenskej republiky a Európskeho súdneho dvora (pri konkrétne tých istých formulárových zmluvách o úvere odporcu) a judikatúra súdov Českej republiky (pri obdobných zmluvách o úvere), ktoré pri posudzovaní týchto zmlúv posúdili úverový vzťah ako spotrebiteľský a tak nevyhnutne aplikovali ustanovenia právnych predpisov určených na ochranu spotrebiteľa...“.

4. Sťažovateľ tiež namieta, že krajský súd rozhoduje v skutkovo podobných veciach rozdielne, pričom poukázal na jeho uznesenie sp. zn. 3 NcC 60/2014, ktorým krajský súd vo veci proti tomu istému odporcovi spoločnosti [REDACTED], a totožnej

spotrebiteľskej zmluvy určil miestnu príslušnosť v mieste bydliska spotrebiteľa. Preto podľa sťažovateľa došlo k narušeniu právnej istoty v súdnom konaní.

5. Sťažovateľ na základe uvedenej argumentácie a citovaných rozhodnutí súdov je toho názoru, že na predmetnú zmluvu o úvere je nevyhnutné aplikovať ustanovenia zákona č. 258/2001 o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) účinného v čase uzatvorenia zmluvy o úvere, ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, Občianskeho zákonníka, ako aj „*zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa...*“. Keďže krajský súd neaplikoval ustanovenie Občianskeho súdneho poriadku, ktoré zakladá spotrebiteľovi právo vybrať si súd v mieste svojho trvalého bydliska, napadnuté uznesenie je v rozpore s inými jeho rozhodnutiami v obdobných prípadoch, dôsledkom čoho je narušenie právnej istoty rozhodovania a kontinuálnosti rozhodovacej praxe.

6. Na základe uvedeného sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vydal tento nálež:

„1. Základné právo sťažovateľa... na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 práva na právnu pomoc, práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods.1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Uznesením Krajského súdu Bratislava zo dňa 27.05.2015 vydaným v konaní vedenom pod sp. zn. 4 NcC /28/2015 porušené boli.

2. Krajskému súdu Bratislava sa v konaní vedenom pod sp. zn. 4 NcC /28/2015 prikazuje určiť miestnu príslušnosť Okresného súdu Košice- okolie

3. Krajský súd Bratislava je povinný uhradiť trovy konania vo výške 269,58 Eur na účet právneho zástupcu Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., Kuzmányho 29, 040 01 Košice do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

7. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

8. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

10. Predmetom sťažnosti je sťažovateľom namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením, ktorým krajský súd rozhodol o miestnej príslušnosti okresného súdu.

11. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne.

Podľa čl. 48 ods. 1 ústavy nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanoví zákon.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch...

Podľa § 87 písm. f) Občianskeho súdneho poriadku popri všeobecnom súde odporcu je na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého má bydlisko spotrebiteľ, ak ide o spor zo spotrebiteľskej zmluvy.

Podľa § 3 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

12. Podstatou sťažnosti je nesúhlas sťažovateľa s právnym názorom krajského súdu, ktorý v dôsledku formalistického posúdenia zmluvy o úvere vylúčil na jeho prípad aplikáciu ustanovenia § 87 písm. f) OSP, ktoré zakladá spotrebiteľovi právo vybrať si súd v mieste svojho trvalého bydliska. Podľa sťažovateľa je zrejmé, že predmetná zmluva je zmluvou o spotrebiteľskom úvere, na ktorú mal krajský súd aplikovať normy spotrebiteľského práva.

Sťažovateľ tiež namieta porušenie princípu právnej istoty v dôsledku rozdielnej rozhodovacej činnosti krajského súdu v skutkovo analogických veciach.

13. Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

14. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať také rozhodnutia všeobecných súdov, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody, pričom skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom preskúmania vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, mutatis mutandis I. ÚS 37/95, II. ÚS 58/98, I. ÚS 5/00, I. ÚS 17/00) a tiež by mali za následok porušenie niektorého z princípov spravodlivého procesu, ktoré neboli napravené v inštančnom (opravnom) postupe všeobecných súdov.

15. O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia v súvislosti s právnym posúdením ide spravidla vtedy, ak ústavný súd zistí interpretáciu a aplikáciu právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, I. ÚS 301/06, I. ÚS 88/07).

16. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia predovšetkým uviedol:

„V prejednávanej veci sa navrhovateľ domáha vydania bezdôvodného obohatenia z titulu, že na základe zmluvy o úvere zo dňa 19.02.2009, uzavretej medzi účastníkmi konania, uhradil odporcovi viac než na čo mal odporca nárok. Miestna príslušnosť sa preto spravuje ustanovením § 84 O. s. p., v zmysle ktorého je na konanie príslušný všeobecný súd odporcu. Všeobecným súdom právnickej osoby je súd, v obvode ktorého má právnická osoba sídlo (§ 85 ods. 2 O. s. p.), t. j. Okresný súd Bratislava I. Avšak v prípade, ak je navrhovateľom spotrebiteľ, pri určovaní miestne príslušného súdu prichádza do úvahy aj ustanovenie § 87 písm. f/ O. s. p., tzv. miestna príslušnosť daná na výber. V zmysle tohto ustanovenia je pri sporoch zo spotrebiteľskej zmluvy popri všeobecnom súde odporcu na konanie príslušný aj súd, v obvode ktorého má bydlisko spotrebiteľ. Navrhovateľ mal za to, že je v postavení spotrebiteľa, a preto podal žalobu na Okresnom súde Košice - okolie, v obvode ktorého má bydlisko. V predmetnej veci tak vznikol spor o miestnu príslušnosť spočívajúci v tom, či navrhovateľku možno považovať za spotrebiteľa, a teda, či je na konanie miestne príslušný súd, v obvode ktorého má bydlisko.

Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom (§ 52 ods. 1 Obč. zák.). Týmto ustanovením bola implementovaná smernica č. 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, ktorá za spotrebiteľskú zmluvu považuje takú zmluvu, pri ktorej spotrebiteľ nemal možnosť ovplyvniť jej obsah. Spotrebiteľom podľa § 52 ods. 4 Obč. zák. je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Krajský súd má za to, že v tomto štádiu konania v prejednávanej veci nemožno dospieť k záveru, že predmetom konania je spor zo spotrebiteľskej zmluvy, nakoľko pri uzatváraní predmetnej zmluvy o úvere priloženej navrhovateľom k žalobe navrhovateľ prehlásil, že finančné prostriedky sú mu poskytnuté na výkon zamestnania. Preto podľa názoru krajského súdu nie je možné v prejednávanej veci pri určovaní miestne príslušného súdu aplikovať ustanovenie § 87 písm. f/ O. s. p., a teda voľbu miestnej príslušnosti navrhovateľom - spotrebiteľom. V posudzovanej veci je totiž v konaní okrem iného spornou práve skutočnosť, či má navrhovateľ postavenie spotrebiteľa, čo však bude predmetom dokazovania. Krajský súd v Bratislave preto nemôže pri rozhodovaní o miestnej príslušnosti prejudikovať vyriešenie

predmetnej otázky, navyiac, ak z listinných dôkazov jednoznačne nevyplýva, že navrhovateľ uzavrel s odporcom zmluvu v postavení spotrebiteľa.

Vzhľadom na vyššie uvedené považoval Krajský súd v Bratislave ako nadriadený súd námietku navrhovateľa s postúpením veci na Okresný súd Bratislava I za nedôvodnú...“

17. Ústavný súd po oboznámení sa s napadnutým uznesením krajského súdu konštatuje, že v ňom nemožno ustáliť prvky arbitrárnosti, ktoré by nasvedčovali nesprávnosti právnych záverov krajského súdu alebo ktoré by spočívali v ich nedostatočnom odôvodnení. Z napadnutého uznesenia vyplýva, že krajský súd svoj záver o nemožnosti aplikácie ustanovenia § 87 písm. f) OSP, teda voľby miestnej príslušnosti sťažovateľom ako spotrebiteľom, založil na právnom názore, podľa ktorého v tomto štádiu konania nemožno dospieť k záveru, že predmetom konania je spor zo spotrebiteľskej zmluvy, keďže z listinných dôkazov jednoznačne nevyplýva, že sťažovateľ uzavrel s odporcom zmluvu v postavení spotrebiteľa (vzhľadom na jeho vyhlásenie o poskytnutí finančných prostriedkov na výkon zamestnania). V konaní je preto spornou práve skutočnosť, či má sťažovateľ postavenie spotrebiteľa, pričom krajský súd nemôže pri rozhodovaní o miestnej príslušnosti prejudikovať vyriešenie tejto spornej otázky, ktorá bude predmetom dokazovania.

18. V súvislosti s argumentáciou sťažovateľa uvedenou v sťažnosti o účelovom konaní odporcu pri uzatváraní úverovej zmluvy, ktoré je podľa sťažovateľa obchádzaním zákona, ústavný súd uvádza, že táto argumentácia je len v rovine tvrdení, ktoré môžu, ale aj nemusia, byť preukázané v konaní o veci samej. Ústavný súd preto konštatuje, že postup krajského súdu, ktorý pri posudzovaní okolností rozhodných pre určenie miestnej príslušnosti vychádzal z obsahu predložených listinných dôkazov (predovšetkým zo zmluvy o úvere), nemožno považovať za formalistický či odporujúci zmyslu alebo účelu právnej úpravy miestnej príslušnosti.

19. Vo vzťahu k v sťažnosti citovaným rozhodnutiam všeobecných súdov je potrebné uviesť, že tieto sa priamo netýkajú prejednávanej veci (čoho si je vedomý aj samotný sťažovateľ), keďže v označených veciach konajúce súdy posudzovali právne vzťahy

založené obdobnými zmluvami ako vzťahy spotrebiteľské, avšak až v konaní o veci samej, teda nie v rámci rozhodovania o miestnej príslušnosti.

20. Napokon ústavný súd konštatuje, že nezistil v postupe krajského súdu ani porušenie princípu právnej istoty v dôsledku sťažovateľom tvrdenej rozdielnej rozhodovacej činnosti krajského súdu v obdobných prípadoch. Ústavný súd po oboznámení sa s rozhodnutím krajského súdu sp. zn. 3 NcC 60/2014 z 2. júla 2014 zistil, že skutkové okolnosti v ňom uvádzané nie sú totožné s prípadom sťažovateľa, keďže z jeho odôvodnenia nevyplýva skutkové zistenie o poskytnutí finančných prostriedkov navrhovateľke na výkon zamestnania. Je potrebné zdôrazniť, že predmetom konania pred ústavným súdom bolo uznesenie krajského súdu sp. zn. 4 NcC 28/2015 z 27. mája 2015, ktoré, resp. závery ktorého (pozri už uvedené) ústavný súd z hľadiska dodržania zásad ústavnosti aj preskúmal. Skutočnosť, že krajský súd pri rozhodovaní o miestnej príslušnosti v tejto inej sťažovateľom označenej veci zaujal odlišné právne stanovisko, ešte nemá za následok automatický predpoklad o ústavnosti záverov vyslovených krajským súdom v tejto inej veci, navyše, ak skutkové okolnosti v ňom uvádzané nie sú totožné s prípadom sťažovateľa. Sťažovateľom označené iné rozhodnutie krajského súdu preto nie je pre krajský súd, ako ani pre ústavný súd právne záväzné.

21. Vzhľadom na uvedené možno konštatovať, že záver krajského súdu vo veci sťažovateľa je ústavne udržateľný a podľa ústavného súdu mu nemožno vyčítať neodôvodnenosť či nepreskúmateľnosť, ktoré by mali za následok arbitrárnosť napadnutého uznesenia. Vychádzajúc z uvedeného a s poukazom na to, že obsahom označených práv nie je právo na rozhodnutie v súlade s právnym názorom účastníka súdneho konania, resp. právo na úspech v konaní (II. ÚS 218/02, resp. I. ÚS 3/97), ústavný súd sťažnosť v časti namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru pri jej predbežnom prerokovaní odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

22. Podľa sťažovateľa nesprávnym napadnutým uznesením o určení miestnej príslušnosti okresného súdu došlo aj k porušeniu jeho základného práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi podľa čl. 48 ods. 1 ústavy.

23. Ústava základné právo na zákonného sudcu upravuje v čl. 48 ods. 1, podľa ktorého nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi; príslušnosť súdu ustanoví zákon. Zákonom, na ktorý sa v citovanom článku ústavy odkazuje, je Občiansky súdny poriadok. Občiansky súdny poriadok ustanovuje, ktorý súd je vecne, miestne a funkčne príslušný na prerokovanie veci, čo je prvým predpokladom na určenie zákonného sudcu, keďže označené základné právo sa výslovne spája s osobou sudcu, nie so súdom. Postavenie zákonného sudcu ako osoby, ktorá má o veci rozhodnúť, je späté so sústavou súdov, ktorú upravuje zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. So sústavou súdov je teda priamo spätá príslušnosť súdu o veci rozhodnúť upravená Občianskym súdnym poriadkom, a tým aj osoba zákonného sudcu, za ktorého treba pokladať sudcu určeného v súlade s rozvrhom práce vecne a miestne príslušného súdu (I. ÚS 52/97, II. ÚS 87/01, III. ÚS 116/06). Zákonom ustanovené pravidlá miestnej príslušnosti vytvárajú rámec na určenie zákonného sudcu, a tým aj na realizáciu základného práva podľa čl. 48 ods. 1 ústavy.

24. Ústavný súd už vyjadril názor, že ak sa účastník konania domnieva, že o jeho veci koná miestne nepríslušný súd, a teda z tohto dôvodu by mal byť odňatý svojmu zákonnému sudcovi, je na ňom, aby námietku porušenia ústavnej ochrany vyplývajúcu z ústavnoprocésneho princípu o zákonnom sudcovi (čl. 48 ods. 1 ústavy) uplatnil na všeobecnom súde podaním mimoriadneho opravného prostriedku – dovolania podľa § 237 písm. g) OSP (IV. ÚS 161/08). V prípade nepodania dovolania by tak mohla byť sťažnosť odmietnutá ako neprípustná. V súlade s rozhodovacou činnosťou ústavného súdu, podľa ktorej je na posúdenie prípustnosti dovolania zásadne príslušný dovolací súd (napr. IV. ÚS 238/07, II. ÚS 60/09, I. ÚS 481/2010, IV. ÚS 499/2011), a vzhľadom na judikatúru najvyššieho súdu o neprípustnosti dovolaní proti rozhodnutiam krajského súdu o miestnej príslušnosti ako súdu nadriadeného podľa § 105 ods. 3 OSP (napríklad uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 243/2010 z 23. novembra 2010), ako aj na

okolnosti daného prípadu nepristúpil ústavný súd k odmietnutiu sťažnosti z dôvodu jej neprípustnosti, ale skúmal, či sú dôvody, ktoré by bránili jej prijatiu na ďalšie konanie.

25. Keďže ústavný súd dospel k záveru, že napadnuté uznesenie krajského súdu je z ústavného hľadiska akceptovateľné a v okolnostiach danej veci ním nebolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu namietaného nesprávneho právneho posúdenia, v nadväznosti na to nemohlo dôjsť ani k porušeniu základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy. Podľa názoru ústavného súdu nemôže ústavne konformná aplikácia pravidiel o miestnej príslušnosti krajským súdom predstavovať porušenie základného práva na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 ústavy. Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní aj túto časť sťažnosti sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

26. V dôsledku odmietnutia sťažnosti ako celku bolo už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa uplatnenými v sťažnosti, ako aj vyzývať sťažovateľa na odstránenie nedostatkov predloženého splnomocnenia na zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, v ktorom označil iné ako sťažnosťou napadnuté rozhodnutie krajského súdu (sp. zn. 8 Co 437/2013 z 31. marca 2014).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. apríla 2016